

Predmet: Výtvarná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Štátny vzdelávací program	ISCED 2
Povinné hodiny	3
Počet hodín spolu podľa ŠkVP pre II. stupeň	3

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet výtvarná výchova v nižšom sekundárnom vzdelávaní plynulo nadväzuje na výtvarnú výchovu v primárnom vzdelávaní. Rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Vzhľadom na psychický vývin zodpovedajúci veku, ustupuje spontánnu prístup k vyjadrovaniu seba samého a vyjadrovaniu vonkajších podnetov. Väčšina žiakov v tomto období stráca svoju prirodzenú výrazovosť. Do vyučovania sú zaraďované prostriedky a činnosti, ktoré rozširujú možnosti poznávacieho procesu žiaka a dovoľujú mu naplniť jeho prirodzené ambície po vizuálnom vyjadrení skutočnosti, po poznávaní formálnej i obsahovej štruktúry sveta, po presnejšom zobrazení pozorovaných vzťahov, po vyššej technickej dokonalosti prejavu, po pluralite spôsobov vytvárania. Detskú spontánnosť má postupne nahrádzať jej dospelý ekvivalent – duchovná otvorenosť a sviežosť a vedomej tvorivej operatívosti.

CIELE A ŠTRUKTÚRA KOMPETENCIÍ PREDMETU

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií – jazykové prostriedky, základne kompozičné princípy, vybrane techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (vyraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrane typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia a Ine kultúry. Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov (multimédia, reklama, výtvarné média, architektúra, dizajn), k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickej selekcii.

Senzomotorické ciele

Vedome rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi vývoj od detského, spontánneho spôsobu vyjadrovania k vyjadrovaniu cieľavedomému, s dorazom na vlastný prístup, vlastný názor a vkus. Naďalej rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom VV rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a technik.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícii, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie,

intuíciu, fantáziu, analyticky myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručnosti – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Kľúčové kompetencie

1. Vedomosti

Vo VYV je väčšina vedomostí získavaná, a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností čiaka, časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a jednotky a je podporovaná vizuálnymi materiálmi.

2. Formálne zručnosti

Vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov jazyka a vizuálnych umení.

Žiak dokáže:

- zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu
- vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber, rám, pohľad, charakteristický tvar
- hrať sa s jednoduchými animačnými trikmi, s kamuflážou a napodobneninou
- vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu
- vyjadriť sa základnými technickými postupmi kreslenia, maľovania, jednoduchých grafických techník, fotografovania, priestorového
- vytvárania objektu, plastiky a skulptúry
- vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnérskeho návrhu
- tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky, komponovať ich a štylizovať – prostredníctvom toho
- vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety z prostredia svojej obce, regiónu, svojho sociálneho prostredia
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovať charakteristické podnety rôznych tendencií umenia 20. storočia až po súčasnosť
- vo svojom vyjadrovacom procese spracovávať podnety z iných predmetov

3. Technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi
- kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i obraze, vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi
- prostredníctvom štetcového rukopisu
- zvládnuť konštrukčno-technické úkony s materiálmi, spájanie materiálov v koláži a asambláži

5. ročník

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
1. Základné prvky výtvarného vyjadrovania - výtvarný jazyk		
Poznávať jazyk, jazykové prostriedky. Formovať a rozvíjať gramotnosť	Negatív a pozitív (v plastickom vyjadrení) -námet: figuratívna kompozícia	Žiaci odtláčajú predmety – skladajú z nich zobrazujúci tvar; okolo hlinenej doštičky si

žiaka.	zložená z odtlačkov rôznych predmetov, -technika: vtláčanie do hliny (modelovacej hmoty), sadrový odliatok - reliéf	vytvoria ohradu (hlina, kartón) a reliéf (negatív) zalejú riedkou sadrou; po zaschnutí hlinu odstránia a očistia vzniknutý pozitív reliéfu.
Zvládnuť jednoduché grafické techniky odtlačania.	Textúra / materiálov osť -námet: zobrazenie kontrastných charakterov prostredníctvom materiálov rôznych textúr (konfrontácia materiálov ako téma – drsné a hladké, matné a lesklé, tvrdé a mäkké...); -technika: koláž, a sambláž, práca s materiálmi	Žiaci pracujú s materiálmi rôzneho povrchu, krčivosti, tvrdosti, krehkosti; s rôznymi materiálmi (napr. šmirgel, rôzne druhy papiera a kartónu, vata, textílie, kov, fólia, sklo, plasty...), s rôznymi druhmi rastrov. Úloha je založená na konfrontácii
2. Možnosti zobrazovania videného sveta		
Poznávať jazyk vizuálnych médií, jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy. Zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i obraze.	Kreslenie predmetu podľa skutočnosti Základy farebnej výstavby tvaru, svetlo a tieň na lokálnom farebnom tóne - námet: tvarovo a farebne zaujímavý, nie zložitý predmet, zasvietený, s vrhnutým tieňom; -technika: maľovanie temperovými farbami (pastelom), modelácia rabovaním, tieňovaním, lavírovaním	Maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru; pokus o farebnú modeláciu - svetlo a tieň na lokálnom farebnom tóne predmetu; vrhnutý tieň. Výsledok by mal zodpovedať približnej farebnej modelácii predmetu, perspektívne videnie
3. Podnety výtvarného umenia		
Formovať kultúrne postoje. Naučiť sa vnímať umelecké diela a uvádzať ich do hodnôt poznávania hodnôt umenia a kultúry. Rozvíjať tvorivosť a zručnosť.	Kubizmus a konštruktivizmus Surrealizmus Abstraktné umenie	Konštruovane, strihanie, kombinovanie rôznych materiálov.
4. Podnety výtvarného umenia		
Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúcej žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry.	Ranokresťanské a byzantské umenie - námet: ikona a) aktualizácia tradičného zobrazovania – ikona súčasného povolania b) ikona svätca - vlastného patróna - technika: maľba temperou	Maľba ikony: učiteľ analyzuje charakteristické prvky; inšpirácia farebnosťou a tvarovosťou ikony; diskusia o tradičných ikonografických atribútoch zobrazovania svätcov a vymýšľanie vlastnej ikonografie.
5. Podnety architektúry		
Vedome rozvíjať tvorivosť. Rozvíjať tvorivú sebarealizáciu. Rozvíjať predstavivosť a fantáziu.	Hravé skúmanie priestoru	Čo je architektúra, urbanizmus, tvorba architektonického diela
6. Podnety dizajnu		
Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov, k vedomému používaniu zobrazovania a jeho	Obalový dizajn, návrh loga, značky, ex libris - námet: logo pre vlastnú firmu, obľúbenú hudobnú skupinu a pod. -technika: kolorovaná kresba	každý žiak si vyberie tému (udalosť, firmu, hnutie, výrobok...), ktorú vyjadrí značkou, logom; navrhuje logá pre viac rôznych značiek (automobily, športové kluby...ja konfrontuje ich; môže

kritickej selekcii.		vytvárať značky pod vplyvom ukážok historických slohov (rokokové logo, kubistické logo...), návrh ex libris pre svoje knihy; možnosť zapojenia ornamentu, charakterizačného symbolu...
7. Podnety tradičných remesiel		
Vedome rozvíjať tvorivosť, zručnosť žiaka. Formovať a rozvíjať gramotnosť v oblasti vyjadrovania sa pomocou techník.	Podnety hrnčiarstva /alt.: podnety sklárstva - príprava adventného venca a ozdôb - príprava veľkonočných ozdôb - príprava pohľadníc, pozdravov	podnety sklárstva a sklenárstva: lepia objekt zo zaváraninových fliaš, fľaštičiek od liekov, úlomkov skla..., podnety hrnčiarstva žiaci vytvárajú objekt z hliny príp. cesta -práca s prírodným materiálom
8. Podnety hudby a literatúry		
Využiť medzi predmetové vzťahy interdisciplinárnosti vyučovania. Vedome rozvíjať tvorivosť žiaka.	Operácie s ilustráciou -námet: vybraný príbeh s hudobným doprovodom -technika: kresba, kolorovaná kresba	reinterpretácia ilustrácie: žiak si vymyslí príbeh podľa predloženého obrázku, tento príbeh posunie ďalšiemu spolužiakovi, ktorý ho ilustruje (bez znalosti pôvodnej predlohy); môže vzniknúť reťazová hra, na konci sa obrázky konfrontujú, negatívna ilustrácia: žiaci kreslia ilustráciu na základe pocitov vyvolaných melódiou
9. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta		
Podporovať medzipredmetové vzťahy aj s inými kognitívnymi predmetmi.	Výtvarné hry s problematikou zemepisu - námet: analógie s látkou zemepisu; nekonvenčná mapa	analógie medzi rezmi glóbusom a Rungeho farebným glóbusom, žiaci vytvárajú mapu, v ktorej zaznamenávajú svoje činnosti počas dňa.
10. Tradícia a identita		
Formovať kultúrne postoje, vychovávať žiaka k vytváraniu kultúrnych postojov, názorov, tradícií.	Výtvarné reakcie na rôzne typy regionálnych ornamentov, ornamentov rôznych kultúr	žiaci vytvoria záložku do knihy, zdobenie kraslíc
11. Škola v galérii		
Pomocou činnostného a zážitkového vyučovania spoznávať diela významných umelcov	Objavovanie prvkov obrazu v galerijnej zbierke /alt. galéria na internete	Umenie hrou a tvorivé dielne pod záštitou regionálnej galérie.
12. Tvorba projektov a prác na svetové dni		
Podporovať a spoznávať podstatu setových dní	-kresba - príprava darčiekov	Konstruovanie, strihanie, kombinovanie rôznych materiálov.

6. ročník

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
1. Výtvarný jazyk, základné prvky výtvarného vyjadrovania		
Spoznať základné proporcie v plošnom a plastickom vyjadrení.	Mierka a odporúčané vzťahy	Žiak: -vytvoril zaujímavý príbeh (

<p>Poznávať a porovnávať ich vo svojom výtvarnom vyjadrení. Zvládnuť základy proporčnej stavby zobrazeného predmetu (výška a šírka, pomer). Zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drierko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.). Kresliť prostredníctvom linky a šrafovania, tieňovania. Rozvíjať svoje schopnosti a získať zručnosti v oblasti vnímania skutočnosti. Použiť približovanie a vzdďalovanie, zväčšovanie a zmenšovanie časti alebo výseku kompozície. Využívať mierku predmetu, jeho opakované radenie a využívať farebnú perspektívu.</p>	<p>a operácie s proporciami Základné proporcie v plošnom a plastickom vyjadrení. Základy proporčnej stavby zobrazeného predmetu. Narábanie s rôznymi nástrojmi.</p>	<p>pristávanie kozmickej lode, pozorovanie pod lupou , figúra v prostredí a pod.) , v ktorom využil originálnym spôsobom zákonitosti proporcií a mierky, -vedel použiť techniku kresby alebo maľby, -uvedomil s pôsobenie priestoru, jeho mierky voči človeku, -naučil sa vyjadriť vzdialenosť, blízkosť veľkosťou, tvarom, ostrosťou a farbou,</p>
<p>2. Možnosti zobrazovania vidného sveta</p>		
<p>Nakresliť figúru podľa videnej skutočnosti. Zobrazíť figúru spamäti a detaily podľa skutočnosti (šport, tanec, škola,...). Zobrazíť figúru v pohybe. Namaľovať alebo nakresliť figúru so správnymi proporciami spamäti aj podľa skutočnosti. Použiť základy kresby , linku a valérové zdôraznenie fáz pohybu. Zvládnuť kresbu uhlíkom, tieňovanie, lavírovanie. Využiť možnosť modelácie šrafovaním, maľba temperovými farbami alebo pastelom. Zvládnuť vybranú techniku. Narábať s nástrojmi /ceruza, pero, štetec, uhlík, drierko/. Pochopiť zobrazovanie figúry v dejinách výtvarného umenia.</p>	<p>Kreslenie figúry podľa skutočnosti a spamäti</p>	<p>-vytvoril originálny obrázok, v ktorom využil figúry so správnymi proporciami a v pohybe, -naučil sa na statickom obraze vyjadriť pohyb, pracovať s rôznymi technikami a využil ich na vyjadrenie atmosféry, -spoznal rôzne zobrazovania figúry v dejinách výtvarného umenia, -uvedomil si miery vzájomných pomerov,</p>
<p>3. Podnety výtvarného umenia/ médiá, štýly, procesy, techniky a technické témy</p>		
<p>Vytvoríť kinetický objekt (sci-fi objekt), v ktorom využije pohyb vo vzduchu alebo dotyk. Navrhnuť svetelný objekt. Pochopiť pôsobenie pohybu a rovnováhy, tieňa a svetla. Pracovať s rôznymi materiálmi (papier, špajdle, tenký plech, a pod.). Využiť tvorivosť na optické hry. Pochopiť kinetické umenie a porovnať ho s futurizmom.</p>	<p>Kinetické svetelné umenie</p>	<p>-vytvoril originálne dielo s prvkami kinetického objektu -pokúsil sa o svetelné dotvorenie a pôsobenie diela a využitie vrhnutého tieňa, -zvládol rovnováhu rozloženia objektu, -spoznal moderné smery výtvarného umenia, kinetické umenie,</p>
<p>4. Podnety výtvarného umenia</p>		
<p>Poznať umenie op-artu, jeho základné poznávacie znaky. Vedieť rozkresliť tvar predmetu a pozadia do pásov (štvorcov),aby vytváral ilúziu priestorovosti. Zvládnuť technické základy usporiadania čierneho-bielej (farebnej) kompozície. Pochopiť optické hry v op-artovom obraze. Kresliť tušom, maľovať temperami, využiť kombinované techniky, koláž</p>	<p>Op art</p>	<p>-vytvoril svoje dielo inšpirované op-artom podľa vlastných predstáv, -inšpiroval sa znakmi tohto umeleckého smeru, -zvládol techniku radenia čiernych a bielych plôch, -hľadal vlastné cesty sebavyjadrenia,</p>

Nájsť a použiť charakteristické prvky op- artu. Rozvíjať vizuálne schopnosti svetla tieňa a pohybu prvkov v diele.		
5. Podnety výtvarného umenia		
Poznať základné znaky stredovekého a gotického umenia. Vytvoriť vitráž, knižnú ilumináciu alebo dielo inšpirované rytierskym brnením, erbom. Vybrať historické inšpirácie a techniky k svojmu dielu a imitovať vo svojich prácach. Odôvodniť výber častí alebo prvkov – zaujímavé/nezaujímavé, podstatné /nepodstatné. Nájsť znaky gotického slohu v architektúre. Posúdiť historickú hodnotu stredovekých pamiatok – chrámov, hradov, výzdoby –vitráží.	Stredoveké a gotické umenie	-vytvoril zaujímavú vitráž, knižnú ilumináciu alebo časti brnenia – erb, šišak, štít, zástavy, dizajn brnenia, -preukázal spôsobilosť vyjadrovania v historických postupoch a technikách, -pochopil a uvedomil si kultúrnu identitu a možnosti doby,
6. Podnety architektúry		
Zoznamovať sa s jazykom architektúry s jej racionálnosťou a funkčnosťou. Znáznomiť pohľad na mesto zhora, farebné mapy alebo plány. Poznať význam komunikácií, rozčlenenie mesta na zóny s predpokladom fantastických predstáv. Využiť vhodnú techniku – kresbu, kolorovanú kresbu, koláž ,asambláž. Vymyslieť plány alebo mapy mesta, dediny a zrealizovať model. Uvedomiť si konštrukčné predpoklady prvkov, tvarov v priestore, význam svetla, hmoty, materiálu, pôsobenie výrazu k prostrediu.	Urbanizmus – plán mesta, štruktúra zón, doprava, uzly, vzťah ku krajine, mesto a dedina	-tvorivo zobrazil model mesta, dediny alebo nejakej zóny s architektonickými objektmi, -tvorivo použil vhodnú techniku a kompozíciu prvkov na ploche, -ochotne spolupracoval toleroval vkus a vyjadrovanie spolužiakov a zosúladiť ho so svojim ponímaním, -hľadal vlastné riešenie, odklonil sa od vyjadrovacích stereotypov,
7. Podnety dizajnu		
Navrhnuť časti odevu, doplnok (pre človeka, zvieru, fantastickú bytosť).Využiť odevný a textilný dizajn. Dbať na funkčnosť, vlastnosti a výraz materiálov. Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť. Vytvoriť model z papiera alebo látky – hra navrhovateľa (strihanie, lepenie , šitie a pod.). Využiť experimentálnu módu a tvorivosť. Poznať históriu odievania. Využiť svojský štýl obliekania a pestovať si vlastný vkus. Navrhnuť a zrealizovať svoj návrh.	Odevný dizajn, časti odevu a doplnky	-vytvoril originálnu časť odevu alebo doplnok, -tvorivo postupoval pri výbere materiálov, -spoznal históriu odievania aj experimentálnu módu, -pochopil funkčnosť, výrazovosť a užitočnosť vo výrobkoch textilného dizajnu,
8. Podnety tradičných remesiel		
Vytvoriť objekt podľa vlastného návrhu s využitím tradičných remesiel. Získavať úctu k tradíciám, tvorcom a dielam svoj krajiny. Prijímať, hodnotiť a oceňovať umelecké diela a umelecké prejavy vlastného národa , ale aj iných národov a etník. Rozvíjať manuálne zručnosti. Objavovať technické možnosti a využívať tradičné postupy v aktualizovanej podobe. Poznávať tradičné spôsoby remeselnej výroby. Poznať tendencie súčasného umenia jeho inšpirácie	Podnety remesiel, pletenie drôtovanie, tkanie, uzlovanie - príprava adventného venca a ozdôb - príprava veľkonočných ozdôb - príprava pohľadníc,	-vytvoril zaujímavé a originálne dielo, pomocou základných počítačových operácií, -použil výtvarný jazyk v digitálnom prostredí, -získaval tvorivý vzťah k elektronickým médiám, -uplatnil tvorivosť pri narábaní s obrazom, - práca s prírodným materiálom

a zaujímavé spôsoby tvorby.	pozdravov	
9. Podnety hudby a literatúry / synestetické podnety		
Vytvoríť objekt (kinetický, svetelný) alebo obraz koláž, dynamickú roláž, op –art, ktorá umožňuje prepis melódie, rytmu, farby zvuku ... Navrhnuť hudobný nástroj – tvar farba, výraz a zvukové kvality. Pochopiť podnety hudobnej kultúry, vzťahy vizuálnej a sluchovej skúsenosti – vizualizácia počutého. Prežívať výrazy v rôznych umeniach a uvedomiť si podobné a špecifické vlastnosti a ich výrazové prostriedky. Pomenovať a poznávať príbuznosti a odlišnosti, vzťahy medzi hudbou a dizajnom objektov. Rozvíjať svoju fantáziu pri tvorbe.	Farebná hudba, zvuková plastika, hudobno-vizuálny nástroj, objekt	-vytvoril originálny výrobok výtvarný objekt inšpirovaný hudobným umením (hudobný nástroj, koláž, dynamickú roláž,..), -navrhol originálne stroje na farebnú hudbu, -vyjadril hudbu vizualizáciou, -dokázal nájsť príbuznosti vo výtvarnom a hudobnom umení, -pomenoval špecifické vlastnosti a odlišnosti týchto umení,
10. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta		
Vytvoríť dielo inšpirované mikro alebo makroštruktúrou organických alebo anorganických prírodných (rastliny, minerály, živočíšne tkanivá, rontgenové snímky, vrásnenie, geologické vrstvy, kryštály, tepelné snímky Zeme, kozmické snímky,..). Inšpirovať sa vizuálnou stránkou kozmických javov (zatmenie Slnka, mesačné fázy, čierne diery, hmloviny, roje meteoritov, galaxie,..). Pochopiť prepojenie oblastí ľudského poznania a jazykom výtvarného umenia. Posilniť poznatky z oblasti biológie. Objaviť netradičné výtvarné kvality a pohľady na prírodu. Pochopiť vzťah medzi funkčným a estetickým. Použiť výtvar farbami, grafika, monotypia,..).	Podnety prírodopisu – prírodné štruktúry	-vedel zobrazíť zaujímavý obrázok inšpirovaný prírodnými štruktúrami alebo kozmom, -posilnil poznatky o jednotlivých zobrazovaných objektoch, -objavil netradičné estetické výtvarné kvality, -hľadal analógie medzi mikro a makroštruktúrami, -využil tvorivosť vo výtvarnom spracovaní technikami zobrazovaných objektoch,
11. Tradícia identita / kultúrna krajina		
Vytvoríť štúdie tradičnej architektúry analyzovať a transformovať typické znaky a spracovať ich alebo pozorovania života človeka v prostredí jeho špecifiká a využiť ich v diele, ktoré dokumentuje zmeny a tradície v živote. Vedieť formovať a pretvárať prostredie a chápať vlastný názor na prostredie a identitu. Zamýšľať sa nad tradíciami, súčasným životom, hľadať kontinuitu a evidovať zmeny. Vybrať zaujímavé témy (zvyky, jedlá, odevy, nové rituály, fantastické udalosti z blízkeho okolia, revitalizácia objektu a pod.) z rodiny, dediny, mesta. Posúdiť kvality aj nedostatky novodobého prostredia, vedieť naň reagovať a pretvárať si ho.	Výtvarné reakcie na tradičné formy, architektúra, odevy, zvyky, jedlá	-využil poznatky o tradíciách vlastného mesta a použil ich vo svojej práci, -cítil a evidoval zmeny v súčasnom živote, -porovnával tradičné a novodobé zvyky a životný štýl, -uvedomoval si vlastnú identitu zamýšľal sa nad tradíciami a súčasným životom a našiel kontinuitu,
12. Škola v galérii – galéria v škole		
Pochopiť tvorivé uvažovanie autorov výtvarných diel (staréumenie – príbehovosť, moderné umenie –	Obraz pre päť zmyslov	-pochopil myšlienkové materiálové a technické možnosti doby,

<p>experimentovanie). Spoznať abstraktné diela. Interpretovať vybrané dielo (kresba, maľba, koláž,..). Pochopiť myšlienkové a technické možnosti doby a objavovanie nových možností vyjadrovania v modernom umení.</p>		<p>-rozvíjal interpretačné schopnosti, -naučil sa objaviť nové možnosti vyjadrovania, -rozvíjal tvorivé myslenie a objavovanie pomocou umeleckého diela, -budoval si schopnosť obhájiť svoj názor.</p>
13. Tvorba projektov a prác na svetové dni		
Podporovať a spoznávať podstatu setových dní	<p>-kresba - príprava darčiekov</p>	Konštruovane, strihanie, kombinovanie rôznych materiálov.

8. ročník

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
1. Výtvarný jazyk, základné prvky výtvarného vyjadrovania		
<p>Rozvíjať vnímanie poriadku, chaosu a ich vplyvu na človeka Naučiť žiaka komponovať prvky do celku. Využívať farebný kontrast.</p>	<p>Prvky v kompozícii Poriadok a chaos, usporadúvanie prvkov v kompozícii Poriadok a chaos vo mne Usporadúvanie prvkov a pocitov svojho vnútra.</p>	<p>Pozná základné kompozičné princípy, vie ich využiť pri tvorbe kompozície. Dokáže vnímať poriadok i chaos a ich vplyv na človeka. Vie využiť kompozičné princípy pri vyjadrovaní svojho vnútra, svojich pocitov na papier.</p>
2. Možnosti zobrazovania videného sveta		
<p>Rozvíjať a analyzovať priestorové videnie. Zvládnuť výtvarné vyjadrenie vlastných predstáv o bývaní.</p>	<p>Takto vidím svet ja Kreslenie priestoru / perspektíva Môj svet Kreslenie priestoru / perspektíva</p>	<p>Pozná zákonitosti perspektívy. Dokáže ich využiť pri zobrazovaní priestoru. Dokáže využiť zákonitosti perspektívy pri zobrazovaní priestoru.</p>
3. Podnety výtvarného umenia/ médiá, štýly, procesy, techniky a technické témy		
<p>Oboznámiť pútavým spôsobom so základnými štýlmi, ich predstaviteľmi, chápať význam jednotlivých štýlov a ich charakteristické črty. Vytvoriť vlastné obrazy, diela s nádychom a tematikou štýlov 20. storočia. Tvorivo vyjadrovať svoje predstavy a myšlienky. Oboznámiť s novými možnosťami výtvarného vyjadrenia.</p>	<p>Výtvarné štýly 20. storočia Dada, neodada Svet veľkých maliarov Napodobovanie štýlov 20. Storočia Vyjadrenie myšlienky Akčné umenie</p>	<p>Vie charakterizovať vybrané výtvarné štýly 20. storočia, pozná ich základných predstaviteľov. Vie využiť prvky výtvarných štýlov 20. storočia v svojej tvorbe. Vie zapojiť do tvorby rôzne médiá. Dokáže charakterizovať základné prvky akčného umenia. Vo svojej tvorbe vie použiť jeho prejavy. Vie vyjadriť myšlienku aj neverbálne.</p>
4. Podnety výtvarného umenia		
<p>Oboznámiť so základnými znakmi renesančného umenia, s jeho predstaviteľmi. Rozpoznať medzi ukážkami viacerých štýlov renesančný</p>	<p>Krása ducha Renesančné umenie Jeseň v prírode</p>	<p>Na základe niekoľkých prvkov vie rozoznať renesančné diela v umení. Pozná niektorých predstaviteľov a typické renesančné diela.</p>

<p>štýl. Využiť vo svojom výtvarnom zobrazení prepojenie medzi renesančným štýlom a krásou prírody v jeseni, preniesť radosť duše a života do výtvarného diela. Vyjadriť prostredníctvom teplých farieb radostné a harmonické pocity prežívania a preniesť ich do výtvarného diela. Vedieť vyjadriť vnútorné prežívanie nielen myšlienkami, ale použitím rôznych farieb a ich odtieňov.</p>	<p>Inšpirácia krásou prírody Krása farieb Renesančné umenie, teplé farby jesene v prepojení s farbami našej duše</p>	<p>Dokáže využiť renesančné prvky a motívy vo svojej tvorbe. Vie prežívať radosť zo života Vie hľadať nielen vonkajšiu krásu, ale tiež krásu ducha.</p>
5. Podnety architektúry		
<p>Rozvíjať fantáziu a kombinačnú predstavivosť. Podporovať manuálnu zručnosť pri vytváraní diela. Navrhnuť svoje vlastné bývanie, okolie, prostredie, v ktorom sa človek cíti dobre. Osvojiť si prepojenie estetických prvkov s funkčnými. Podporiť kreativitu.</p>	<p>Som staviteľ Typ, funkcia a výraz stavby Priestor, v ktorom žijem</p>	<p>Stríhaním, lepením a konštruovaním z papiera, prípadne iných materiálov, vie vytvárať stavby zodpovedajúce svojej funkcii a zaujímavovo fantazijne ich dotvoriť. Spájanie rozumu a citu (funkčného s estetickým) Dokáže tvorivo vytvárať svoj životný priestor.</p>
6. Podnety dizajnu		
<p>Zoznamovať sa s jazykom dizajnu, s jeho uplatnením v rôznych sférach života. Podporovať tvorivosť a fantáziu. Naučiť sa formovať vlastný vkus. Rozvíjať estetické cítenie a zohľadňovať ho pri dizajnerských návrhoch.</p>	<p>Dizajn výrobku Dizajn výrobku, rozvoj estetického myslenia a cítenia Návrh úžitkového predmetu Návrh úžitkového predmetu, rozvoj estetického myslenia a cítenia</p>	<p>Pozná základné princípy dizajnu a zohľadňuje ich v svojej práci. Je schopný navrhnuť úžitkový predmet, dbať pri tom na jeho estetické hľadiská.</p>
7. Podnety tradičných remesiel		
<p>Oboznámiť sa pôvodnými remeslami našich predkov. Získať úctu k tradíciám. Objavovať technické možnosti a využívať tradičné postupy v aktualizovanej podobe. Osvojiť si základné jednoduché zručnosti. Poznať tradičný spôsob práce s hlinou. Vytvoriť vlastné hlinené „dielko“. Osvojiť si jednoduchú zručnosť</p>	<p>Práca s textíliou Podnety krajčírstva /alt.: podnety čipkárstva, vytváranie vzťahu k práci a k svojim „koreňom“, rozvoj estetického cítenia. Práca s hlinou Podnety hrnčiarstva - príprava adventného venca a ozdôb - príprava veľkonočných ozdôb - príprava pohľadníc, pozdravov</p>	<p>Pozná tradičné remeslá, ktoré sprevádzali každodenný život našich predkov. Jednoduchou prácou s textíliou imituje túto činnosť. Spoznáva prácu svojich predkov. Jednoduchou prácou s hlinou imituje túto činnosť. Práca s prírodným materiálom</p>
8. Podnety hudby a literatúry		
<p>Poznať výrazové prostriedky hudby a literatúry, nájsť v nich podobu, preniesť ich do výtvarného diela. Vyjadriť známu báseň, dielo v kresbe postavy, zachytením deja a pod. Rozvíjať tvorivé myslenie. Ukázať možnosti vyjadrenia jednej témy, predmetu</p>	<p>Vizuálna poézia Pokus o recitáciu nielen cez slovo, ale i cez obraz Prepojenie rôznych druhov umenia, vyjadrovanie v nich Môj literárny hrdina Tvorivosť, vyjadrovacie schopnosti</p>	<p>Vníma súvis medzi slovom a výtvarným umením, chápe ich ako spôsoby vyjadrenia vnútorného sveta človeka Vie vytvoriť dielo, ktoré súvisí s literatúrou, prepojiť ich prostriedky vyjadrovania. Vie vytvoriť dielo, ktoré súvisí s literatúrou, prepojiť</p>

hudbou, literatúrou i výtvarným obrazom.		ich prostriedky vyjadrovania.
9. Podnety rôznych oblastí poznávania sveta		
Využiť poznatky z oblasti biológie pri zachytení ľudského tela, prípadne jeho častí. Vedieť vyjadriť krásu tvarov ľudského tela. Poukázať na inšpirácie antických autorov (sochy človeka, zvierat). Znázorniť svet zvierat využitím poznatkov z biológie, návštevy prírody, zoo, života domácich zvierat. Naučiť sa zachytiť rôznymi technikami kostru, tvar tela, farebnosť, prípadne pohyb a aktivity zvierat	Ľudské telo Telo človeka V ríši zvierat Telo zvierat'a, inšpirácia prírodnými motívmi	Vníma živé bytosti ako inšpiráciu pre umelecké diela. Nadobúda pozitívny vzťah k sebe aj k iným. Je schopný inšpirovať sa vo svojej tvorbe námetmi tela človeka i zvierat'a a jeho štruktúrami.
10. Tradícia a identita/kultúrna krajina		
Rozvíjať nápaditosť pri zobrazení detských obľúbených postavičiek, bytostí, hrdinov. Použiť rôzne techniky (maľba, tvorba masky, kostýmu). Uplatniť fantáziu pri vytvorení vlastnej rozprávkovej bytosti alebo malom pozmenení už existujúcej bytosti. Oboznámenie sa s historickými faktami obce, mesta, regiónu, s povest'ami, legendami. Rozvíjať tvorivosť pri výtvarnom spracovaní nejakej historickej udalosti. Uplatniť nazbierané materiály o blízkych pohoriach a ostatných krásach prírody a okolia v kompozičnom riešení.	Rozprávkový svet Rozprávky, príbehy, legendy spracované výtvarnou formou Poznávanie „koreňov“ História obce, regiónu spracované výtvarnou formou, poznávanie vlastných „koreňov“, upevňovanie identity Spätosť s prírodou, láska k prostrediu, v ktorom žijeme	Dokáže obľúbenú rozprávkovú bytosť zachytiť novým spôsobom. Obnovuje a sprítomňuje si krásu a čistotu svojho detstva. Pozná históriu, niektoré príbehy a legendy svojho regiónu. Dokáže ich výtvarne spracovať. Buduje si vzťah k prírode, v ktorej žije, a ktorú chce zachovať aj pre budúce generácie.
11. Škola v galérii / galéria v škole		
Pochopiť tvorivé uvažovanie autorov výtvarných diel. Vedieť nadviazať na ich myšlienky a diela svojím vlastným názorom. Naučiť sa vnímať umelecké vyjadrovanie iných autorov, rešpektovať ich a podať vlastné návrhy a predstavy, ako by daný pohľad autora zobrazil sám žiak	Škola v galérii Slovo a obraz, vytváranie umeleckých úsudkov Som umelec Vytváranie a vyjadrenie vlastného názoru, rešpektovanie myslenia a tvorby iných	Je oboznámený s filozofiou tvorby niektorých umelcov, vníma slovami vyjadrený obsah diel. Je schopný vytvoriť jednoduché umelecké úsudky Dokáže vytvoriť jednoduché umelecké úsudky.
12. Tvorba projektov a prác na svetové dni		
Podporovať a spoznávať podstatu setových dní	-kresba - príprava darčiekov	Konštruovane, strihanie, kombinovanie rôznych materiálov.

Metódy a formy práce

Vyučovanie výtvarnej výchovy je programovaný a riadený proces, v ktorom učiteľ iniciuje, rešpektuje a podporuje nápady a individuálne riešenia žiaka. Východiskami tohto procesu sú:

1. činnosti žiakov, ktoré vychádzajú z myšlienkových, formálnych a technických procesov výtvarnej a vizuálnej kultúry.

2. témy, námety, obsahy, zobrazovania, ktoré majú svoj dôležitý antropologický a kultúrny charakter. Témy sú prispôbené osobnosti a veku žiaka, edukačným cieľom a kultúrno-spoločenskej realite.

3. reflexie diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry a videa. V nižšom sekundárnom vzdelávaní sa kladie dôraz na poznávanie a veku primeraný rozbor diel výtvarnej a vizuálnej kultúry, a to kľúčových diel historických epoch a diel, ktoré reprezentujú súčasné tendencie vizuálnych umení.

Vo výtvarnej výchove sa najčastejšie využívajú metódy, ktoré vychádzajú z prirodzeného detského záujmu a aktivity dieťaťa:

- pozorovanie, rozhovor, výklad, analýza, demonštrácia, besedy o obrazoch,
- praktická činnosť – metódy a techniky kresby, maľby, modelovania, koláže, grafické techniky a iné kombinované techniky.
  - o Metóda pozorovania a vnímania
  - o Metóda rozhovoru a vysvetľovania
  - o Metóda demonštrácie a napodobňovania
  - o Metóda rozhovoru a konfrontácie
  - o Metóda hry a provokácie iniciatívy
  - o Metóda pochvaly a povzbudenia
  - o Metóda samostatnej práce

Metodické poznámky

⇒ Štátny vzdelávací program v rámci učebnom pláne pre ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským vymedzila pre 1 výtvarnú výchovu hod./týž. V školskom vzdelávacom programe sme túto hodinovú dotáciu nechali .

⇒ V jednom polroku treba klasifikovať minimálne 3 ľubovoľne práce.

Hodnotenie predmetu:

Učiteľ ma brať ohľad na to, že výtvarný prejav súvisí s fantáziou, seba projekciou, záujmami a intímnym svetom žiaka a že toto hľadisko sa bude prejavovať aj v jeho riešení výtvarných úloh iniciovaných učiteľom. Uprednostňujeme osobný, diferencovaný prístup. Predložené kritériá sú orientačné, učiteľovi poskytujú štruktúru analýzy jednotlivých hľadísk uplatniteľných na činnosť žiaka v rámci výtvarnej výchovy. Výsledok výtvarných činností (artefakt) nie je jediným predmetom hodnotenia, ale učiteľ zvažuje všetky nižšie vymenované kritériá.

Výsledok výtvarnej činnosti je síce dôležitý, u žiaka naň vzniká obyčajne citová väzba – spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, čo ho následne motivuje pre ďalšiu výtvarnú prácu a udržiava jeho záujem o seba vyjadrovanie. Je teda potrebné, aby učiteľ k nemu zaujímal stanovisko. Okrem neho treba hodnotiť, a niekedy aj uprednostniť, proces výtvarných činností, pretože práve v rámci tohto procesu dochádza k formácii osobnosti žiaka a k získaniu kompetencii – k napĺňaniu cieľov výtvarnej výchovy.

Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s ročníkovými kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a
- vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
- otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
- cieľavedomosť riešení,
- záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok,
- schopnosť spolupracovať,
- schopnosť zaujímať stanoviska k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- technické zručnosti (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi),
- formálne zručnosti (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka),
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania,
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie,
- mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastne témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);

c) priebeh získavania vedomostí:

- znalosti oblasti vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými
- edukačnými úlohami,
- pochopenie výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho,
- znalosť materiálov, techník, médií a procesov ich používania;

d) schopnosť realizácie výsledného artefaktu.

Nie je nutné známkovať každú prácu a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytli žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji.

výborný (1)

- žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastne nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu,
- žiak dôkazuje vyjadriť veku primerane postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry,
- žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni,
- žiak preukazuje veku primerane mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií,
- žiak dôkazuje veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky,
- žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerane edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách),

- žiak dôkaze rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných,
- žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam, proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych danosti žiaka

chválitebný (2)

Žiak v podstate spĺňa kritéria 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.

dobrý (3)

Žiak realizuje edukačne úlohy priemerne, chyba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

dostatočný (4)

Žiak realizuje edukačne úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

nedostatočný (5)

Žiak nespĺňa kritéria, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces.

Neodporúčame používať stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení žiaka; v čiastkovom hodnotení len vo výnimočných prípadoch (napr. zámerné negovanie vyučovacieho procesu).

Učebné zdroje:

ŠVP - Výtvarná výchova ISCED2

platné učebnice pre ZŠ s VJM

Macko, Nevřelová - Metodická príručka, Výtvarná výchova

Škorupová - Dejiny umenia

Začlenenie prierezových tém:

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl.

Úloha dopravnej výchovy: postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel.

Realizácia učebnej činnosti: realizácia sa uskutoční v objekte školy vo všetkých vyučovacích predmetoch, pri organizovaní vychádzok, exkurzií, kurzov a hodín telesnej výchovy. Pri realizácii využijeme dopravné značenie v obci a učebné pomôcky.

Ciele DV:

- ▶ si musí osvojiť zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- ▶ sa musí naučiť pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- ▶ má zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,

- ▶ má zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke.

Tematický celok	Vzdelávacia stratégia
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	si musí osvojiť zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),

MEDIÁLNA VÝCHOVA

Prierezová téma **Mediálna výchova** v základnom vzdelávaní ponúka elementárne poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Média a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov pre stále väčší okruh príjemcov. Pre uplatnenie jednotlivca v spoločnosti je potrebné spracovať, vyhodnotiť a využiť podnety, ktoré prichádzajú z okolitého sveta, čo si vyžaduje stále väčšiu schopnosť spracovať, vyhodnotiť a využiť podnety prichádzajúce z médií. Média sa stávajú dôležitým socializačným faktorom, majú výrazný vplyv na správanie jedinca a spoločnosti, na utváranie životného štýlu a na kvalitu života vôbec. Pritom informácie, ktoré sú médiami ponúkané, majú rôznorodý charakter, vyznačujú sa svojbytným vzťahom k prírodnej i sociálnej realite a sú vytvárané s rôznymi /nepriзнanými a teda potencionálne manipulatívny/ zámermi.

Mediálna výchova má vybaviť žiaka základnou úrovňou mediálnej gramotnosti. Tá zahŕňa osvojenie si niektorých základných poznatkov o fungovaní a spoločenskej role súčasných médií /o ich histórii, štruktúre fungovania/, získavanie zručností podporujúcich poučených, aktívnych a nezávislých zapojení jednotlivca do mediálnej komunikácie. Predovšetkým ide o schopnosť analyzovať ponuky správ, posúdiť ich vierohodnosť a vyhodnotiť ich komunikačný zámer, poprípade ho asociovať s inými správami /informáciami/. Ďalej podporuje orientáciu v medializovaných obsahoch a schopnosť voľby zodpovedajúceho média ako prostriedku pre naplnenie najrôznejších potrieb – od získavania informácií cez vzdelávanie až po naplnenie voľného času.

Ciele MDV:

- ▶ pomôcť žiakovi uvedomiť si, aké miesto majú médiá v jeho živote, ich negatívne i pozitívne vplyvy na svoju osobnosť
- ▶ naučiť ho pracovať s médiami vo svoj prospech – rozvoj osobnosti, sebavzdelávanie

Tematický celok	Vzdelávacia stratégia
Možnosti zobrazovania videného sveta	- učiť žiakov, ako zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať médiá a ich produkty
Podnety dizajnu	- učiť žiakov zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať informácie z médií o odevnom dizajne, o módnych prehliadkach, o manekýnkach - naučiť žiakov vyjadriť svoj názor na informácie z médií, nechať sa ovplyvniť módnymi výkrikmi v odievaní
Škola v galérii	- učiť žiakov, ako zmysluplne, kriticky a selektívne vnímať a využívať médiá a ich produkty

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu.

Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života, rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ prosociálneho citenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií.

Tematický celok	Vzdelávacia stratégia
Podnety výtvarného umenia	- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a vnímaniu estetických hodnôt prostredia
Podnety dizajnu	- dodávaním potrebných informácií o odevnom dizajne a jeho doplnkoch vypestovať cit k estetizácii seba a svojho prostredia formou besied, aktívnych tvorivých hodín
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	- beseda s odborníkom o správnej životospráve, životnom štýle, preventívnych ochoreniach
Škola v galérii	- pozorovanie, maľba, maketa zdravotného strediska, lekárne

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehĺbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Ciele MUV:

- ▶ vychovávať ľudí, ktorí pochopia a akceptujú rôzne kultúry
- ▶ podporovať znášanlivosť, toleranciu a spoluprácu medzi národmi EÚ

- ▶ sledovať relácie s problematikou znášanlivosti / neznášanlivosti, tolerance / intolerancie
- ▶ a pod. a zaujať k nej postoj – hodnotiť vyváženosť takýchto relácií
- ▶ vedieť odsúdiť neznášanlivosti, netoleranciu v konaní

Tematický celok	Vzdelávacia stratégia
Základné prvky výtvarného vyjadrovania - výtvarný jazyk	- uvedomovať si vlastnú kultúrnu identitu a vedieť ju porovnávať so špecifikami iných kultúr
Podnety dizajnu	- rozvíjať u žiakov poznanie odevnej kultúry rozličných kultúr, akceptovať kultúrne rozmanitosti ako spoločenskú realitu
Podnety tradičných remesiel	- mať schopnosť porovnávať spôsoby odievania rôznych kultúr, uvedomovať si kultúru odievania svojho národa a vedieť akceptovať iné, odlišné kultúry odievania
Podnety hudby a literatúry	- rozvíjať u žiakov poznanie rozličných tradičných aj nových kultúr, akceptovať kultúrne rozmanitosti ako spoločenskú realitu
Podnety rôznych oblastí poznávania sveta Tradícia a identita	- rozvíjať žiakove interkultúrne kompetencie pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr - rozvíjať u žiakov poznanie rozličných tradičných aj nových kultúr, akceptovať kultúrne rozmanitosti ako spoločenskú realitu

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Prierezová téma **Osobnostný a sociálny rozvoj** v základnom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, je praktická a má využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi utvárať praktické životné spôsobilosti/zručnosti.

Špecifikom prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj je, že učivom sa stáva sám žiak, stáva sa ním konkrétna žiakova skupina a stávajú sa ním situácie bežného života. Jej zmyslom je pomáhať každému žiakovi hľadať vlastnú cestu k životnej spokojnosti založenej na dobrých vzťahoch k sebe samému i k ľuďom a k svetu.

Tematický celok	Vzdelávacia stratégia
Základné prvky výtvarného vyjadrovania - výtvarný jazyk	- rozvíjať ľudský potenciál žiakov, poskytovať im základy pre plnohodnotný a zodpovedný život
Možnosti zobrazovania videného sveta	- rozvíjať u žiakov sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, za osobný život a sebazvdelávanie
Podnety dizajnu	- rozvíjať u žiakov schopnosť prevziať zodpovednosť za svoj prístup k obliekaniu, k doplnkom, nesnažiť sa obliekať len podľa toho, čo „letí“, ale vytvoriť si vlastný štýl obliekania

Podnety hudby a literatúry	- rozvíjať tvorivý prístup k vlastným činnostiam, otvorenosť k experimentovaniu
Tvorba projektov a prác na svetové dni	-rozvíjať u žiakov tvorivý prístup k svetovým dňom

REGIONÁLNA VÝCHOVA

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Edukačná činnosť je zameraná na to aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta – na funkčné využívanie historických regionálnych ukážok: môj rodný kraj- kraj, kde žijem; škola a jej okolie; moja trieda; obec, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätne miesta, sochy a i.), história, (osídlenie), povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch napr. ekonomika; jej flóru a faunu- význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov- objavujeme Slovensko- objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavosti Slovenska; povestami opradené pohoria- cestujeme po Slovensku- oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti y veľkých a starých miest Slovenska; zvyky a tradície; ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom); pripomíname si našich predkov- vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma- RODINA- rodomom rodiny, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedy; rozhovory zo žiakmi o minulosti ich regiónu a pod. Vedieť sa orientovať turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.

Tematický celok	Vzdelávacia stratégia
Možnosti zobrazovania videného sveta	poznať a propagovať historické a prírodné krásy mesta a okolia i život ľudí nášho regiónu, poznať ľudové tradície regiónu
Podnety výtvarného umenia	získať vedomosti o ochrane kultúrnych pamiatok
Podnety dizajnu	zaujať a prejaviť postoj k ľudovým tradíciám regiónu.
Podnety architektúry	efektívne pracovať s informáciami / pracovať s rôznymi zdrojmi informácií, tvorivo využívať IKT/
Podnety tradičných remesiel	efektívne pracovať s informáciami / pracovať s rôznymi zdrojmi informácií, tvorivo využívať
Tradícia a identita	poznať prírodné bohatstvo regiónu a vytvoriť si k nemu pozitívny vzťah

TVORBA A PREZENTÁCIA PROJEKTOV

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine.

Hlavným cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať

ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad dokážu:

- ▶ vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt,
- ▶ zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať,
- ▶ vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe,
- ▶ pri tvorbe osobnej agendy využiť nástroje IKT,
- ▶ identifikovať a popísať problém, podstatu javu,
- ▶ navrhnuť postup riešenia problému a spracovať algoritmus,
- ▶ získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- ▶ na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery,
- ▶ na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu,
- ▶ kultivovane prezentovať svoje produkty, názory,
- ▶ prijať kompromis alebo stanovisko inej strany,
- ▶ poznať základy jednoduchej argumentácie a vie ich použiť na obhájenie vlastného postoja,
- ▶ využívať rôzne typy prezentácií,
- ▶ aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu
- ▶ proaktívne riadiť (zahŕňa zručnosti ako je plánovanie, organizovanie, riadenie, vedenie a poverovanie), prezentáciou predstaviť výsledky svojej práce širšej verejnosti,
- ▶ chápať a rešpektovať hodnoty duševného vlastníctva.

pri tvorbe osobnej agendy využiť nástroje IKT,

- identifikovať a popísať problém, podstatu javu,
- navrhnuť postup riešenia problému a spracovať algoritmus,
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery,
- na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu,
- kultivovane prezentovať svoje produkty, názory,
- prijať kompromis alebo stanovisko inej strany,
- poznať základy jednoduchej argumentácie a vie ich použiť na obhájenie vlastného postoja,
- využívať rôzne typy prezentácií,
- aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu
- proaktívne riadiť (zahŕňa zručnosti ako je plánovanie, organizovanie, riadenie, vedenie a poverovanie), prezentáciou predstaviť výsledky svojej práce širšej verejnosti,
- chápať a rešpektovať hodnoty duševného vlastníctva.

Tematický celok	Vzdelávacia stratégia
Tvorba projektov a prác na svetové dni	-vedieť prezentovať svoju prácu

Učebné osnovy:

5. ročník

Názov predmetu: Výtvarná výchova		Ročník: 5. Počet hodín týždenne: 1 Spolu: 33			
Tematický celok Medzipredmetové vzťahy Počet hodín	Ciele/VCŠ Kompetencie	Učivo	Metóda a prostriedky	Očakávané vzdelávacie výstupy	Hodnotenie
TC: Výtvarný jazyk- zákl. prvky výtvarného vyjadrovania MPV: MJL, SJL, ETV, ANJ PT: MUV, OSR 3h	C: Poznávať jazyk, jazykové prostriedky. Formovať a rozvíjať gramotnosť žiaka. K: Žiak dokáže výtvarne znázorniť svoj zážitok z prázdnin VCŠ: RV, RISZ, RK	Zážitok z prázdnin Negatív a pozitív obrázok podľa šablónov.	rozhovor samostatná práca kresba pastelky, temperové farby, nožnice	Žiaci kreslia tvar podľa skutočnosti s dôrazom na obrys, otláčajú predmety do modelo- vacej hmoty, skladajú, vytvárajú reliéf, pracujú s mater. rôzneho povr- chu, krčivosti, tvrdosti	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola výtvarných prac Sebahodnotenie žiaka
TC: Možnosti zobra- zovania vidného sve- ta MPV: GEO, INF PT: MEV, OSR, REV 3h	C: Poznávať jazyk vizuálnych médií, jazy- kové prostriedky, zák- ladné kompozičné prin- cípy. Zvládnuť tech- nické základy usporia- dania a miešania farieb na palette i obraze. K: Vedieť nakresliť abstraktný obrázok. Vie realisticky nakresliť topánku a využiť pri	Abstraktné umenie Kreslenie podľa skutoč- nosti Kreslenie predmetov podľa skutočnosti	samostatná práca temperové farby, tuš, ceruzka,	Žiaci kreslia a modelujú predmet podľa videnej skutočnosti s dôrazom na farebnú výstavbu proporcií, pokus o farebnú modeláciu, farebný tón	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola výtvarných prac Sebahodnotenie žiaka

	<p>tom tieňovanie ceruzkou. Žiak si všima predmety vo svojom okolí a dokáže ich realisticky výtvarne stvárniť. Žiak vie vymodelovať obrázok ruky pomocou šrafovania. VCŠ: RK</p>	<p>Modelácia šrafovaním</p>			
<p>TC: Podnety výtvarného umenia</p> <p>MPV: INF, HUV, DEJ, OBN</p> <p>PT: DOV, OZŽ, REV</p> <p>2h</p>	<p>C: Formovať kultúrne postoje. Naučiť sa vnímať umelecké diela a uvádzať ich do hodnôt poznávania hodnôt umenia a kultúry. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúcej žánre a niektoré štýlové obdobia a iné kultúry.</p> <p>K: Žiak sa oboznamuje s kubizmom a pokúša sa kubisticky stvárniť vybrané objekty. Žiak sa oboznamuje so surrealizmom. Pokúša sa výtvarne znázorniť slovné asociácie a svoj nerealistický sen. Žiak sa pokúša výtvarne znázorniť svoje myšlienky a pocity.</p>	<p>Kubisticky znázorniť vybrané objekty.</p> <p>Konstruktivizmus - návrh veže</p> <p>Surrealizmus - výtvarné znázornenie slovných asociácií, sny</p> <p>Abstraktné umenie - vyjadrenie myšlienok, pocitov</p> <p>Kresťanské umenie – mozaika, ikona</p>	<p>rozhovor</p> <p>samostatná práca</p> <p>skupinová práca</p> <p>kresba</p> <p>pastelky</p> <p>nožnice</p> <p>tuš</p> <p>farebný papier</p>	<p>Konstruovane, strihanie, kombinovanie rôznych materiálov.</p> <p>Maľba ikony: učiteľ analyzuje charakteristické prvky; inšpirácia farebnosťou a tvarovosťou ikony; diskusia o tradičných ikonografických atribútoch zobrazovania svätcov a vymýšľanie vlastnej ikonografie.</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>

	<p>Žiak sa oboznamuje s kresťanským umením a vie z nastrihaných častí papiera vytvoriť vlastnú mozaiku.</p> <p>VCŠ: RK, IKT</p>				
<p>TC: Podnety fotografie</p> <p>MPV: INF, DEJ</p> <p>PT: MEV, OSR, REV</p> <p>2 h</p>	<p>C: Formovať a rozvíjať gramotnosť využívaním technických pomôcok.</p> <p>K: Vedieť vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber, rám, pohľad, charakteristický tvar</p> <p>VCŠ: RK, IKT</p>	<p>Ako zostrojiť fotogram</p> <p>Pracujeme s fotoaparátom</p> <p>Úprava fotografií v PC</p>	<p>skupinová práca</p> <p>bádateľské aktivity</p> <p>pomôcky na zhotovenie fotogramu</p> <p>fotoaparát</p> <p>PC</p>	<p>Zostrojiť fotogram a vyskúšať ho.</p> <p>Obsluhovať správne fotoaparát.</p> <p>Zachytiť okolitý svet.</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>
<p>TC: Podnety filmu a videa</p> <p>MPV: DEJ, INF</p> <p>PT: MEV, MUV, OSR, REV</p> <p>2h</p>	<p>C: Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov.</p> <p>K: Vedieť zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>	<p>Filmový záber</p> <p>Pohyblivé obrázky</p> <p>Montáž, koláž</p>	<p>skupinová práca</p> <p>bádateľské aktivity</p> <p>fotoaparát</p> <p>PC</p> <p>ceruzka</p>	<p>Vysvetliť, čo je filmový záber. Vytvoriť vlastný filmový záber. Nakresliť sériu obrázkov s mierne zmeneným detailom na vytvorenie pohybujúcich sa obrázkov. Odfotiť zakaždým mierne zmenenú legovú scénu a vytvorenie krátkeho filmu. Zistiť ako sa vo filme vytvára montáž. Vytvoriť vlastnú montáž (koláž).</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>

<p>TC: Podnety architektúry</p> <p>MPV: INF, DEJ</p> <p>PT: REV</p> <p>1h</p>	<p>C: Vedome rozvíjať tvorivosť. Rozvíjať tvorivú sebarealizáciu. Rozvíjať predstavivosť a fantáziu.</p> <p>K: Vedieť vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnerskeho návrhu</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>	<p>Hravé skúmanie priestoru</p>	<p>práca v dvojiciach</p> <p>odpadový materiál</p> <p>tavná pištoľ</p> <p>farby</p> <p>farebné papiere</p>	<p>Čo je architektúra, tvorba architektonického diela</p> <p>Vytvoriť nezvyčajné stavby (celé mesto) použitím rôznych odpadových materiálov.</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>
<p>TC: Podnety dizajnu</p> <p>MPV:</p> <p>PT: MEV, MUV, OSR, OZŽ,</p> <p>2 h</p>	<p>C: Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu a vedomej reflexii sveta vizuálnych znakov, k vedomému používaniu zobrazovania a jeho kritickej selekcii.</p> <p>K: Vedieť si vytvoriť vlastný motív, erb, logo, pečať, adť.</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>	<p>Návrh erbu a pečate, loga</p> <p>Tvorba obalu výrobku a loga</p>	<p>samostatná práca</p> <p>rozhovor</p> <p>temperové farby</p> <p>slané cesto</p> <p>sadra</p> <p>škatule</p> <p>pastelky</p>	<p>každý žiak si vyberie tému (udalosť, firmu, hnutie, výrobok...), ktorú vyjadrí značkou, logom; navrhuje logá pre viac rôznych značiek (automobily, športové kluby...) a konfrontuje ich; môže vytvárať značky pod vplyvom ukážok historických slohov (rokokové logo, kubistické logo...), návrh ex libris pre svoje knihy; možnosť zapojenia ornamentu, charakterizačného symbolu...</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p> <p>Výstava prác</p>
<p>TC: Podnety tradičných remesiel</p>	<p>C: Vedome rozvíjať tvorivosť, zručnosť</p>	<p>Hrnčiarstvo modelujeme nádoby</p>	<p>samostatná práca s</p>	<p>Podnety sklárstva a sklenárstva: lepia objekt</p>	<p>Slovné hodnotenie</p>

<p>MPV: DEJ, INF PT: MUV, REV 4h</p>	<p>žiaka. Formovať a rozvíjať gramotnosť v oblasti vyjadrovania sa pomocou techník.</p> <p>K: Vedieť vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>	<p>Úprava digitálneho obrazu, úprava fotografií, tvorba pozdravov</p>	<p>hlinou, s drôtom hrnčiarska hlina drôt kliešte koráliky</p>	<p>zo zaváraninových fliaš, fľaštičiek od liekov, úlomkov skla..., podnety hrnčiarstva žiaci vytvárajú objekt z hlíny príp. cesta</p>	<p>Hodnotenie Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka Výstava prác</p>
<p>TC:Elektronické médiá MPV:DEJ, INF PT: MEV 3h</p>	<p>C: Formovať celistvú osobnosť. Cez vlastnú činnosť žiaka uvádzať k poznaniu sveta vizuálnych znakov.</p> <p>K: Vedieť tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky, komponovať ich a štylizovať – prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>	<p>Úprava digitálneho obrazu, úprava fotografií, tvorba pozdravov</p>	<p>ostatná práca práca na PC PC fotoaparát</p>	<p>Každý žiak si naskenuje obrázok (vlastná maľba, fotografia z časopisu...); obrázok upravuje, transformuje, rozmnožuje, zasvetľuje, stravuje, zväčšuje, zmenšuje, zaostruje, rozostreje, otáča v grafickom programe; podobné operácie môže robiť s fotografiou z digitálneho aparátu.</p>	<p>Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka Výstava prác</p>
<p>TC: Podnety hudby a literatúry MPV: HUV, MJL, SJL</p>	<p>C: Využiť medzi predmetové vzťahy interdisciplinárnosti vyučovania. Vedome rozvíjať tvoriv-</p>	<p>Ako zapísať hudbu bez nôt Ilustrácia k príbehu</p>	<p>samostatná práca CD</p>	<p>Reinterpretácia ilustrácie: žiak si vymyslí príbeh podľa predloženého obrázku, tento príbeh posunie ďa-</p>	<p>Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola prác</p>

<p>PT: MUV, OSR, TPPZ</p> <p>3h</p>	<p>vosť žiaka.</p> <p>K: Žiak objavuje hudobný svet, pokúša sa vymyslieť spôsoby, ako by sa dala zapísať hudba bez nôt.</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>		<p>vodové farby</p> <p>pastelky</p> <p>text s chýbajúcimi slovami</p>	<p>šiemu spolužiakovi, ktorý ho ilustruje (bez znalosti pôvodnej predlohy); môže vzniknúť reťazová hra, na konci sa obrázky konfrontujú, negatívna ilustrácia: žiaci kreslia ilustráciu na základe pocitov vyvolaných melódiou</p>	<p>Sebahodnotenie žiaka</p> <p>Výstava prác</p>
<p>TC: Podnety rôznych oblastí poznávania sveta</p> <p>MPV: GEO, INF</p> <p>PT: DOV, OZŽ</p> <p>3h</p>	<p>C: Podporovať medzipredmetové vzťahy aj s inými kognitívnymi predmetmi.</p> <p>K: Žiak pozoruje historické fotografie a detaily na nich. Vytvára si vhodné podmienky na zhotovenie vlastnej historickej fotografie. Žiak zisťuje samostatne informácie o svojich predkoch a pokúša sa vytvoriť si vlastný netradičný rodostrom.</p> <p>VCŠ: IKT, I</p>	<p>Dejepis vo výtvarnej výchove - historické fotografie, netradičný rodostrom</p> <p>Zemepis vo výtvarnej výchove - tvorba mapy</p>	<p>kolektívna práca</p> <p>samostatná práca</p> <p>bádateľské aktivity</p> <p>dobové kostýmy</p> <p>fotoaparát</p> <p>PC</p> <p>pastelky</p> <p>drobné predmety na koláž</p> <p>zápalky, lepidlo,</p>	<p>analógie medzi rezmi glóbusom a Rungeho farebným glóbusom, žiaci vytvárajú mapu, v ktorej zaznamenávajú svoje činnosti počas dňa.</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p> <p>Výstava prác</p>
<p>TC: Tradícia a identita</p> <p>MPV: MJL, SJL, OBN, ETV</p>	<p>C: Formovať kultúrne postoje, vychovávať žiaka k vytváraniu kultúrnych postojov, názorov, tradícií.</p>	<p>Ornament - písmeno, pečiatka</p>	<p>samostatná práca</p> <p>pozorovanie</p> <p>rozhovor</p>	<p>žiaci vytvoria záložku do knihy, zdobenie kraslíc</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p>

PT: MUV, RE 3h	K: Vedieť ozdobiť rám na fotku ornamentmi. Vie vytvoriť ornamenty pomocou pečiatok zo zemiakov alebo gummy. VCŠ: RK, I, EV, RISZ		drevené rámy na fotografie pečiatky zo zemiakov		Sebahodnotenie žiaka Výstava prác
TC: Škola v galérii MPV: DEJ, MJL, SJL PT: MEV, OŽŽ, 2h	C: Pomocou činnostného a zážitkového vyučovania spoznávať diela významných umelcov Naša galéria K: Oboznamuje sa s dielami slávnych umelcov a pokúša sa vybrané dielo reprodukovať. VCŠ: RK, IKT, EV	Návšteva galérie Reprodukcia slávnych umeleckých diel	samostatná práca pozorovanie, rozhovor kolektívna práca fotografie slávnych umeleckých diel farby nástenky práce žiakov	Umenie hrou a tvorivé dielne pod záštitou regionálnej galérie.	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka Výstava prác

Medzipredmetové vzťahy: SJL – slovenský jazyk a literatúra, MJL – maďarský jazyk a literatúra, TRH – triednická hodina, OBN – občianska náuka, ANJ – anglický jazyk, NJ – nemecký jazyk, MAT – matematika, VYU – výchova umením, BIO – biológia, INF – informatika

Prierezové témy: OSR - osobnostný a sociálny rozvoj, MEV – mediálna výchova, VMR - výchova k manželstvu a rodičovstvu, ENV – environmentálna výchova, TPPZ – tvorba projektu a prezentačné zručnosti, OŽŽ – ochrana života a zdravia, MUV – multikultúrna výchova

Vlastné ciele školy: EV – výchova žiakov environmentálnemu vedomiu, RV – rodinná výchova, RISZ – Starostlivosť o individuálne schopnosti a zručnosti žiakov I -identita, ĎV – ďalšie vzdelávanie, RK – rozvíjanie kreativity a myslenia, IKT – využívanie informačno-komunikačnej technológie

6. ročník

Názov predmetu: Výtvarná výchova			Ročník: 6. Počet hodín týždenne: 1 Spolu: 33		
Tematický celok Medzipredmetové vzťahy Počet hodín	Ciele/VCŠ Kompetencie	Učivo	Metóda a prostriedky	Očakávané vzdelávacie výstupy	Hodnotenie
<p>TC: Výtvarný jazyk-zákl.prvky výtvarného vyjadrovania</p> <p>MPV: MJL, SJL, ETV, ANJ</p> <p>PT: MUV, OSR</p> <p>2h</p>	<p>C: Rozvíjať svoje schopnosti a získať zručnosti v oblasti vnímania skutočnosti.</p> <p>K: Vedieť narábať s proporčnou stavbou zobrazovaného predmetu</p> <p>VCŠ: RV, RISZ, RK</p>	<p>Základné proporcie v plošnom a plastickom vyjadrení.</p> <p>Základy proporčnej stavby zobrazovaného predmetu.</p> <p>Narábanie s rôznymi nástrojmi.</p>	<p>rozhovor samostatná práca kresba</p> <p>pastelky, temperové farby, nožnice</p>	<p>Vedieť vytvoriť zaujímavý príbeh, v ktorom využil originálnym spôsobom zákonitosti proporcií a mierky, Uvedomiť si pôsobenie priestoru, jeho mierky voči človeku. Naučiť sa vyjadriť vzdialenosť, blízkosť veľkosťou, tvarom, ostrosťou a farbou.</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola výtvarných prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>
<p>TC: Možnosti zobrazovania videného sveta</p> <p>MPV: GEO, INF</p> <p>PT: MEV, OSR, REV</p> <p>3h</p>	<p>C: Nakresliť figúru podľa videnej skutočnosti. Zobraziť figúru v pohybe. Namaľovať alebo nakresliť figúru so správnymi proporciami. Použiť základy kresby. Zvládnuť kresbu uhlíkom, tieňovanie. Využiť možnosť modelácie šrafovaním, maľba temperovými farbami alebo pastelom.</p>	<p>Kreslenie figúry podľa skutočnosti a spamäti</p>	<p>samostatná práca</p> <p>temperové farby, tuš, ceruzka,</p>	<p>Vytvoriť si originálny obrázok, v ktorom využil figúry so správnymi proporciami a v pohybe, Naučiť sa na statickom obraze vyjadriť pohyb, pracovať s rôznymi technikami a využil ich navyjadrenie atmosféry, Spoznať rôzne zobrazovania figúry v dejinách výtvarného umenia, Uvedomiť si miery</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola výtvarných prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>

	<p>Zvládnuť vybranú techniku.</p> <p>K: Vedieť narábať s nástrojmi /ceruza, pero, štetec, uhlík, drievko/. Pochopiť zobrazovanie figúry v dejinách výtvarného umenia</p> <p>VCŠ: RK</p>			vzájomných pomerov,	
<p>TC: Podnety výtvarného umenia</p> <p>MPV: INF, HUV, DEJ, OBN</p> <p>PT: DOV, OZŽ, REV</p> <p>2h</p>	<p>C: Vytvoriť kinetický objekt, v ktorom využije pohyb vo vzduchu alebo dotyk. Pochopiť kinetické umenie a porovnať ho s futurizmom Poznať umenie op-artu, jeho základné poznávacie znaky Poznať základné znaky stredovekého a gotického umenia.</p> <p>K: Žiak sa oboznamuje s kinetickým umením. Žiak sa pokúša výtvarne znázorniť svoje myšlienky a pocity.</p> <p>VCŠ: RK, IKT</p>	<p>Kinetické svetelné umenie</p> <p>Sci-fi objekt</p> <p>Navrhnuť svetelný objekt.</p> <p>Práca s rôznymi materiálmi (papier, špajdle, tenký plech).</p> <p>Op art</p> <p>Stredoveké a gotické umenie</p>	<p>rozhovor</p> <p>samostatná práca</p> <p>skupinová práca</p> <p>kresba</p> <p>papier</p> <p>špajdle</p> <p>plech</p> <p>nožnice</p> <p>tuš</p> <p>farebný papier</p>	<p>Vytvoriť originálne dielo s prvkami kinetického objektu, op artu, stredoveké a gotické prvky.</p> <p>Hľadať vlastné cesty sebaujadia.</p> <p>Vytvoriť zaujímavú vitráž, knižnú ilumináciu alebo časti brnenia – erb, šišak, štít, zástavy, dizajn brnenia,</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>
<p>TC: Podnety fotografie</p> <p>MPV: INF, DEJ</p>	<p>C: Získať gramotnosť vo fotografovaní. Pochopiť tvorbu výra-</p>	<p>Inscenovaná fotografia / kresba svetlom,</p>	<p>skupinová práca</p> <p>bádateľské aktivity</p>	<p>Dokázať nafotiť aj dotvoriť vlastnú fotografiu,</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p>

<p>PT: MEV, OSR, REV</p> <p>2 h</p>	<p>zových prostriedkov fotografie. Pochopiť zmeny výrazu prostredia vplyvom svetla. Vyskúšať inscenovanú aj čiernobielu fotografiu.</p> <p>K: Vedieť vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber, rám, pohľad, charakteristický tvar</p> <p>VCŠ: RK, IKT</p>	<p>zmeny osvetlenia, vplyv na plasticitu</p>	<p>pomôcky na zhotovenie fotogramu</p> <p>fotoaparát</p> <p>PC</p>	<p>Vedieť nájsť zaujímavé objekty a využiť svetlo na ozvláštnenie výrazu fotografie, Rozvíjať tvorivosť a fantáziu, Vytvoriť dokreslenú alebo inak dotvorenú fotografiu,</p>	<p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>
<p>TC: Podnety filmu a videa</p> <p>MPV: DEJ, INF</p> <p>PT: MEV, MUV, OSR, REV</p> <p>2h</p>	<p>C: Poznávať moderné smery filmového umenia. Získať zručnosti pri práci s prehrávaním a kombinovaním. Pochopiť vo filmovej tvorbe zvukové, ruchové, hudobné, slovné aj narozprávané motívy a ich pôsobenie. Odôvodniť nemé obrazy a ich výrečnosť. Vysvetliť používanie ticha. K: Vedieť zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>	<p>Vzťah obrazu a zvuku vo filme, hudba, hlas a slovo, strih</p>	<p>skupinová práca</p> <p>bádateľské aktivity</p> <p>fotoaparát</p> <p>PC</p> <p>ceruzka</p>	<p>Vytvoriť zaujímavý a originálny dialóg so zvukmi a hudbou k známemu filmu, Dokázať spojiť vlastné postupy v tvorbe s inými dielami, Naučiť sa rozpoznávať spôsoby ako môžu komunikovať obrazy a zvuky,</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>

<p>TC:Podnety architektúry</p> <p>MPV: INF, DEJ</p> <p>PT: REV</p> <p>2h</p>	<p>C: Zoznamovať sa s jazykom architektúry s jej racionálnosťou a funkčnosťou. Znázorniť pohľad na mesto zhora, farebné mapy alebo plány. Vymyslieť plány alebo mapy mesta, dediny a zrealizovať model.</p> <p>K: Vedieť vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnérskeho návrhu</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>	<p>Urbanizmus – plán mesta, štruktúra zón, doprava, uzly, vzťah ku krajine, mesto a dedina</p>	<p>práca v dvojiciach</p> <p>odpadový materiál</p> <p>tavná pištoľ</p> <p>farby</p> <p>farebné papiere</p>	<p>Tvorivo zobrazil model mesta, dediny alebo nejakej zóny s architektonickými objektmi, Tvorivo použil vhodnú techniku a kompozíciu prvkov na ploche, Hľadať vlastné riešenie, odklonil sa od vyjadrovacích stereotypov,</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>
<p>TC: Podnety dizajnu</p> <p>MPV:</p> <p>PT: MEV, MUV, OSR, OZŽ,</p> <p>5 h</p>	<p>C: Navrhnuť časti odevu, doplnok. Využiť odevný a textilný dizajn. Dbieť na funkčnosť, vlastnosti a výraz materiálov.</p> <p>K: Vedieť si vytvoriť vlastný motív, dizajn.</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>	<p>Odevný dizajn, časti odevu a doplnky</p> <p>Vytvoriť model z papiera alebo látky – hra nav módneho návrhára (strihanie, lepenie, šitie a pod.).</p> <p>Využiť experimentálnu módu a tvorivosť</p>	<p>samostatná práca</p> <p>rozhovor</p> <p>temperové farby</p> <p>nožnice</p> <p>zbytky látok</p> <p>ihla, niť</p> <p>pastelky</p>	<p>Vytvoriť originálnu časť odevu alebo doplnok, Tvorivo postupoval pri výbere materiálov, Spoznať históriu odievania aj experimentálnu módu, Pochopiť funkčnosť, výrazovosť a užitočnosť vo výrobkoch textilného dizajnu,</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p> <p>Výstava prác</p>
<p>TC:Podnety tradičných remesiel</p>	<p>C: Vytvoriť objekt podľa vlastného návrhu s využitím tradičných</p>	<p>Podnety remesiel, pletenie drôtovanie, tkanie, uzlovanie</p>	<p>samostatná práca s</p>	<p>Vytvoriť zaujímavé a originálne dielo, pomocou základných počíta-</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p>

<p>MPV: DEJ, INF PT: MUV, REV 3h</p>	<p>remesiel. Získavať úctu k tradíciám, tvorcom a dielam svoj krajiny. Rozvíjať manuálne zručnosti. Objavovať technické možnosti a využívať tradičné postupy v aktualizovanej podobe.</p> <p>K: Vedieť vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>	<p>Spôsob tradičnej remeselnej výroby.</p>	<p>hlinou, s drôtom hrnčiarska hlina drôt kliešte koráliky</p>	<p>čových operácií, Použiť výtvarný jazyk v digitálnom prostredí, Získavať tvorivý vzťah k elektronickým médiám, Uplatniť tvorivosť pri narábaní s obrazom,</p>	<p>Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka Výstava prác</p>
<p>TC:Elektronické médiá MPV:DEJ, INF PT: MEV 3h</p>	<p>C: Oboznámiť sa s operáciami a výtvarným jazykom v digitálnom prostredí. Využiť možnosti montáže v počítači pri deformácii obrazu, písma. K: Vedieť tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky, komponovať ich a štylizovať – prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné</p>	<p>Spracovanie a montáž obrazu, vrstvy, filtre, variácie, transformácie, písmo a obraz</p> <p>Deformácie zrkadlom, kolážou, montáže, roláže, farebné variácie a kombinácie.</p>	<p>ostatná práca práca na PC PC fotoaparát</p>	<p>Vytvoriť zaujímavé a originálne dielo, pomocou základných počítačových operácií, Použiť výtvarný jazyk v digitálnom prostredí, -získaval tvorivý vzťah k elektronickým médiám, Uplatniť tvorivosť pri narábaní s obrazom,</p>	<p>Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka Výstava prác</p>

	nápady a koncepty VCŠ: IKT, RK				
TC: Podnety hudby a literatúry MPV: HUV, MJL, SJL PT: MUV, OSR, TPPZ 1h	C: Pochopiť podnety hudobnej kultúry, vzťahy vizuálnej a sluchovej skúsenosti – vizualizácia počutého. Rozvíjať svoju fantáziu pri tvorbe. K: Žiak objavuje hudobný svet, pokúša sa vymyslieť spôsoby, ako by sa dala zapísať hudba bez nôt. VCŠ: IKT, RK	Farebná hudba, zvuková plastika, hudobno-vizuálny nástroj, objekt	samostatná práca CD vodové farby pastelky text s chýbajúcimi slovami	Vytvoriť originálny výrobok výtvarný objekt inšpirovaný hudobným umením (hudobný nástroj, koláž, dynamickú roláž,..), Navrhúť originálne stroje na hudbu vizualizáciou, Dokázať nájsť príbuznosti vo výtvarnom a hudobnom umení, Pomenovať špecifické vlastnosti a odlišnosti týchto umení,	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka Výstava prác
TC: Podnety rôznych oblastí poznávania sveta MPV: GEO, INF PT: DOV, OZŽ 1h	C: Posilniť poznatky z oblasti biológie. Objaviť netradičné výtvarné kvality a pohľady na prírodu. K: Žiak pozoruje historické fotografie a detaily na nich. Vytvára si vhodné podmienky na zhotovenie vlastnej historickej fotografie. Žiak zisťuje samostatne informácie o svojich predkoch a pokúša sa vytvoriť si vlastný netradičný rodostrom.	Podnety prírodopisu – prírodné štruktúry Vizuálna stránka kozmických javov (zatmenie Slnka, mesačné fázy, čierne diery, hmloviny, roje meteoritov, galaxie,..).	kolektívna práca samostatná práca bádateľské aktivity dobové kostýmy fotoaparát PC pastelky drobné predmety na koláž	Vedieť zobrazit' zaujímavý obrázok inšpirovaný prírodnými štruktúrami alebo kozmom, Posilniť poznatky o jednotlivých zobrazovaných objektoch, Objaviť netradičné estetické výtvarné kvality, Hľadať analógie medzi mikro a makroštruktúrami, Využiť tvorivosť vo výtvarnom spracovaní technikami zobrazovaných objektoch,	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka Výstava prác

	VCŠ: IKT, I		zápalky, lepidlo,		
TC: Tradícia a identita MPV: MJL, SJL, OBN, ETV PT: MUV, RE 4h	C: Vedieť formovať a pretvárať prostredie a chápať vlastný názor na prostredie a identitu.. K: Vedieť ozdobiť rám na fotku ornamentmi. Vie vytvoriť ornamenty pomocou pečiatok zo zemiakov alebo gummy. VCŠ: RK, I, EV, RISZ	Výtvarné reakcie na tradičné formy, architektúra, odevy, zvyky, jedlá Vybrať zaujímavé témy (zvyky, jedlá, odevy, nové rituály, fantastické udalosti z blízkeho okolia, revita-lizácia objektu a pod.) z rodiny, dediny, mesta.	samostatná práca pozorovanie rozhovor obrázky drevené rámy na fotografie pečiatky zo zemiakov	Využiť poznatky o tradíciách vlastného mesta a použil ich vo svojej práci, Cítiť a evidovať zmeny v súčasnom živote, Porovnávať tradičné a novodobé zvyky a životný štýl, Uvedomovať si vlastnú identitu zamýšľal sa nad tradíciami a súčasným životom a našiel kontinuitu,	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka Výstava prác
TC: Škola v galérii MPV: DEJ, MJL, SJL PT: MEV, OZŽ, 3h	C: Pochopiť tvorivé uvažovanie autorov výtvarných diel Spoznať abstraktné diela. Pochopiť myšlienkové a technické možnosti doby a objavovanie nových možností vyjadrovania v modernom umení. K: Oboznamuje sa s dielami slávnych umelcov a pokúša sa vybrané dielo reprodukovať. VCŠ: RK, IKT, EV	Obraz pre päť zmyslov (staré umenie – príbehovosť, moderné umenie - experimentovanie). Interpretovať vybrané dielo (kresba, maľba, koláž,..).	samostatná práca pozorovanie, rozhovor kolektívna práca fotografie slávnych umeleckých diel farby nástenky práce žiakov	Pochopiť myšlienkové materiálové a technické možnosti doby, Rozvíjať interpretačné schopnosti, Naučiť sa objaviť nové možnosti vyjadrovania, Rozvíjať tvorivé myslenie a objavovanie pomocou umeleckého diela, Budovať si schopnosť obhájiť svoj názor.	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka Výstava prác

Medzipredmetové vzťahy: SJL – slovenský jazyk a literatúra, MJL – maďarský jazyk a literatúra, TRH – triednická hodina, OBN – občianska náuka, ANJ – anglický jazyk, NJ – nemecký jazyk, MAT – matematika, VYU – výchova umením, BIO – biológia, INF – informatika

Prierezové témy: OSR - osobnostný a sociálny rozvoj, MEV – mediálna výchova, VMR - výchova k manželstvu a rodičovstvu, ENV – environmentálna výchova, TPPZ – tvorba projektu a prezentačné zručnosti, OŽZ – ochrana života a zdravia, MUV – multikultúrna výchova

Vlastné ciele školy: EV –výchova žiakov environmentálnemu vedomiu , RV – rodinná výchova, RISZ –Starostlivosť o individuálne schopnosti a zručnosti žiakov, I -identita , ĎV – ďalšie vzdelávanie, RK – rozvíjanie kreativity a myslenia, IKT – využívanie informačno-komunikačnej technológie

8. ročník

Názov predmetu: Výtvarná výchova			Ročník: 8. Počet hodín týždenne: 1 Spolu: 33		
Tematický celok Medzipredmetové vzťahy Počet hodín	Ciele/VCŠ Kompetencie	Učivo	Metóda a prostriedky	Očakávané vzdelávacie výstupy	Hodnotenie
TC: Výtvarný jazyk- zákl.prvky výtvarného vyjadrovania MPV: MJL, SJL, ETV, ANJ PT: MUV, OSR 3h	C: Rozvíjať vnímanie poriadku, chaosu a ich vplyvu na človeka Naučiť žiaka kompo- novať prvky do celku. Využívať farebný kont- rast. K: Vedieť narábať s proporčnou stavbou zobrazovaného predmetu VCŠ: RV, RISZ, RK	Prvky v kompozícii Poriadok a chaos, usporadúvanie prvkov v kompozícii Poriadok a chaos vo mne Usporadúvanie prvkov a pocitov svojho vnútra.	rozhovor samostatná práca kresba pastelky, temperové farby, nožnice	Poznať základné kom- pozičné princípy, vie ich využiť pri tvorbe kompozície. Dokázať vnímať poria- dok i chaos a ich vplyv na človeka. Vedieť využiť kompo- zičné princípy pri vyjadrovaní svojho vnútra, svojich pocitov na papier.	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola výtvarných prác Sebahodnotenie žiaka
TC: Možnosti zobra- zovania videného sve- ta MPV: GEO, INF	C: Rozvíjať a analy- zovať priestorové vide- nie. Zvládnuť výtvarné vy- jadrenie vlastných pred-	Takto vidím svet ja Kreslenie priestoru / perspektíva Môj svet	samostatná práca temperové farby, tuš,	Poznať zákonitosti pers- pektívy. Dokázať ich využiť pri zobrazovaní priestoru. Dokázať využiť záko-	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola výtvarných

<p>PT: MEV, OSR, REV</p> <p>3h</p>	<p>stáv o bývaní. K: Vedieť narábať s nástrojmi. Pochopiť zobrazovanie figúry v dejinách výtvarného umenia</p> <p>VCŠ: RK</p>	<p>Kreslenie priestoru / perspektíva</p>	<p>ceruzka,</p>	<p>nitosti perspektívy pri zobrazovaní priestoru.</p>	<p>prac</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>
<p>TC: Podnety výtvarného umenia</p> <p>MPV: INF, HUV, DEJ, OBN</p> <p>PT: DOV, OZŽ, REV</p> <p>8h</p>	<p>C: Oboznámiť pútavým spôsobom so základnými štýlmi, a ich charakteristické črty. Vytvoriť vlastné obrazy, diela s nády- chom a tematikou štýlov 20. storočia. .Oboznámiť so základnými znakmi renesančného umenia, s jeho predstaviteľmi. Vyjadriť prostredníctvom teplých farieb radostné a harmonické pocity prežívania a preniesť ich do výtvarného diela. K: Žiak sa oboznamuje s kinetickým umením. Žiak sa pokúša výtvarne znázorniť svoje myšlienky a pocity.</p>	<p>Výtvarné štýly 20. storočia</p> <p>Dada, neodada</p> <p>Svet veľkých maliarov</p> <p>Napodobovanie štýlov 20. Storočia</p> <p>Vyjadrenie myšlienky</p> <p>Akčné umenie</p> <p>Krása ducha</p> <p>Renesančné umenie</p> <p>Jeseň v prírode</p> <p>Inšpirácia krásou prírody</p> <p>Krása farieb</p> <p>Renesančné umenie, teplé farby jesene v prepojení s farbami našej duše</p>	<p>rozhovor</p> <p>samostatná práca</p> <p>skupinová práca</p> <p>kresba</p> <p>papier</p> <p>špajdle</p> <p>plech</p> <p>nožnice</p> <p>tuš</p> <p>farebný papier</p>	<p>Vedieť charakterizovať vybrané výtvarné štýly 20. storočia, poznať ich základných predstaviteľov. Vedieť využiť prvky výtvarných štýlov 20. storočia v svojej tvorbe. Vedieť zapojiť do tvorby rôzne médiá. Dokázať charakterizovať základné prvky akčného umenia. Vo svojej tvorbe vie použiť jeho prejavy. Vedieť vyjadriť myšlienku aj neverbálne. Na základe niekoľkých prvkov vie rozoznať renesančné diela v umení. Poznať niektorých predstaviteľov a typické renesančné diela. Dokázať využiť renesančné prvky a motívy vo svojej tvorbe. Vedieť prežívať radosť</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>

	VCŠ: RK, IKT			zo života Vedieť hľadať nielen vonkajšiu krásu, ale tiež krásu ducha.	
TC: Podnety fotografie MPV: INF, DEJ PT: MEV, OSR, REV 3 h	C: Vytvoriť jednoduché obrázky a spájať ich do veľkých celkov za účelom vytvorenia reportáže. Využiť nadobudnuté fotografické zručnosti s cieľom zobraziť rôzne témy zo života alebo sveta, ako ich vidí žiak. K: Vedieť vybrať časť videnej skutočnosti za účelom zobrazenia – záber, rám, pohľad, charakteristický tvar VCŠ: RK, IKT	Fotografická reportáž Spájanie obrazov, tvorba deja, záznam akcie, performancie Môj uhol pohľadu Zvyšovanie fotografickej gramotnosti	skupinová práca bádateľské aktivity pomôcky na zhotovenie fotogramu fotoaparát PC	Schopnosť spájaním obrazov vytvoriť jednoduchú fotografickú reportáž. Dokázať pracovať s médiami, nadobúdať nové skúsenosti. Dokázať na fotografii zachytiť „svet“ zo svojho uhla pohľad	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka
TC: Podnety filmu a videa MPV: DEJ, INF PT: MEV, MUV, OSR, REV 2h	C: Zvládnuť prípravu na zdokumentovanie jednoduchého deja. Vedieť zakomponovať zážitky z bežného školského dňa do scenára. Podporiť rozvíjanie vyjadrenia osobných pocitov a vnímania sviatočných udalostí v živote človeka vytvorením krátkeho	Príprava filmu Scenár, literárna príprava filmu a videa, spájanie rôznych druhov umenia Video o našej triede Podpora tvorivosti a vyjadrovacích schopností	skupinová práca bádateľské aktivity fotoaparát PC ceruzka	Vedieť prepojiť slovo s obrazom, vytvoriť jednoduchý scenár dokumentovaný obrazmi. Vedieť vytvoriť jednoduchý scenár dokumentovaný obrazmi zo svojej triedy. Zachytiť Vianoce , ako ich vidí svojim vnútrom	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka

	<p>videa alebo filmu.</p> <p>K: Vedieť zvládnuť narábanie s rôznymi nástrojmi</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>	<p>Čaro Vianoc</p> <p>Umelecké zachytenia aktuálneho diania vo svete okolo nás</p>		- ako ich doteraz nevide	
<p>TC: Podnety architektúry</p> <p>MPV: INF, DEJ</p> <p>PT: REV</p> <p>3h</p>	<p>C: Rozvíjať fantáziu a kombinačnú predstavivosť. Podporovať manuálnu zručnosť pri vytváraní diela. Navrhnuť svoje vlastné bývanie, okolie, prostredie, v ktorom sa človek cíti dobre.</p> <p>K: Vedieť vytvoriť základný rozvrh architektonického tvaru a priestoru, kresbu jednoduchého dizajnerskeho návrhu</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>	<p>Som staviteľ</p> <p>Typ, funkcia a výraz stavby</p> <p>Priestor, v ktorom žijem</p>	<p>práca v dvojiciach</p> <p>odpadový materiál</p> <p>tavná pištoľ</p> <p>farby</p> <p>farebné papiere</p>	<p>Stríhaním, lepením a konštruovaním z papiera, prípadne iných materiálov, vie vytvárať stavby zodpovedajúce svojej funkcii a zaujímavovo fantazijne ich dotvoriť.</p> <p>Spojiť rozum a cit (funkčného s estetickým)</p> <p>Dokázať tvorivo vytvárať svoj životný priestor.</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p>
<p>TC: Podnety dizajnu</p> <p>MPV:</p> <p>PT: MEV, MUV, OSR, OZŽ,</p> <p>2h</p>	<p>C: odporovať tvorivosť a fantáziu. Rozvíjať estetické cítenie a zohľadňovať ho pri dizajnerských návrhoch.</p> <p>K: Vedieť si vytvoriť vlastný motív, dizajn.</p>	<p>Dizajn výrobku</p> <p>Dizajn výrobku, rozvoj estetického myslenia a cítenia</p> <p>Návrh úžitkového predmetu</p> <p>Návrh úžitkového predmetu, rozvoj estetického myslenia a</p>	<p>samostatná práca</p> <p>rozhovor</p> <p>temperové farby</p> <p>nožnice, zbytky látok</p> <p>ihla, niť</p>	<p>Poznať základné princípy dizajnu a zohľadňuje ich v svojej práci.</p> <p>Schopnosť navrhnuť úžitkový predmet, dbať pri tom na jeho estetické hľadiská.</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p> <p>Výstava prác</p>

	VCŠ: IKT, RK	cítania	pastelky		
TC:Podnety tradičných remesiel MPV: DEJ, INF PT: MUV, REV 3h	<p>C: Oboznámiť s pôvodnými remeslami našich predkov. Objavovať technické možnosti a využívať tradičné postupy v aktualizovanej podobe. Osvojiť si základné jednoduché zručnosti. Poznať tradičný spôsob práce s hlinou.</p> <p>K: Vedieť vytvárať formálne série z jedného motívu a jednoduché variácie motívu</p> <p>VCŠ: IKT, RK</p>	<p>Práca s textíliou</p> <p>Podnety krajčírstva /alt.: podnety čipkárstva, vytváranie vzťahu k práci a k svojim „koreňom“, rozvoj estetického cítania.</p> <p>Práca s hlinou</p> <p>Podnety hrnčiarstva</p>	<p>samostatná práca s hlinou, s drôtom</p> <p>hrnčiarska hlina</p> <p>drôt</p> <p>kliešte</p> <p>koráliky</p>	<p>Poznať tradičné remeslá, ktoré sprevádzali každodenný život našich predkov. Jednoduchou prácou s textíliou imituje túto činnosť. Spoznáva prácu svojich predkov. Jednoduchou prácou s hlinou imituje túto činnosť.</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p> <p>Výstava prác</p>
TC:Elektronické médiá MPV:DEJ, INF PT: MEV 1h	<p>C: Využiť elektronické médiá tvorivým spôsobom. Vedieť používať operácie a výtvarný jazyk v digitálnom prostredí.</p> <p>K: Vedieť tvorivo používať vybrané médiá, vyjadrovacie prostriedky, nástroje a techniky, komponovať ich a štylizovať –</p>	<p>Transformácie tvaru</p> <p>Morfing /transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom</p> <p>Softveru /alt.: transformácie tvaru na iný tvar prostredníctvom rozkresby, princípy morfinu</p> <p>Poňatie skutočnosti v</p>	<p>ostatná práca</p> <p>práca na PC</p> <p>PC</p> <p>fotoaparát</p>	<p>Vedieť pracovať s tvarom, rozkladať ho a meniť pomocou tradičných výtvarných techník i pomocou elektronických médií. Dokázať pracovať s médiami, má nové skúsenosti i možnosti.</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p> <p>Výstava prác</p>

	prostredníctvom toho vedieť vyjadriť vlastné nápady a koncepty VCŠ: IKT, RK	prírodzenej a technickej kultúre, zvyšovanie technických zručností a tvorivého myslenia			
TC: Podnety hudby a literatúry MPV: HUV, MJL, SJL PT: MUV, OSR, TPPZ 2h	C: Poznať výrazové prostriedky hudby a literatúry, nájsť v nich podobu, preniesť ich do výtvarného diela. Vyjadriť známu báseň, dielo v kresbe postavy, zachytením deja a pod. K: Žiak objavuje hudobný svet, pokúša sa vymyslieť spôsoby, ako by sa dala zapísať hudba bez nôt. VCŠ: IKT, RK	Vizuálna poézia Pokus o recitáciu nielen cez slovo, ale i cez obraz Prepojenie rôznych druhov umenia, vyjadrovanie v nich Môj literárny hrdina Tvorivosť, vyjadrovacie schopnosti	samostatná práca CD vodové farby pastelky text s chýbajúcimi slovami	Vnímať súvislosť medzi slovom a výtvarným umením, chápe ich ako spôsoby vyjadrenia vnútorného sveta človeka Vedieť vytvoriť dielo, ktoré súvisí s literatúrou, prepojiť ich prostriedky yjadrovania. Vedieť vytvoriť dielo, ktoré súvisí s literatúrou, prepojiť ich prostriedky yjadrovania.	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka Výstava prác
TC: Podnety rôznych oblastí poznávania sveta MPV: GEO, INF PT: DOV, OZŽ 2h	C: Vedieť vyjadriť krásu tvarov ľudského tela. Naučiť sa zachytiť rôznymi technikami kosru, tvar tela, farebnosť, prípadne pohyb a aktivity zviera K: Žiak pozoruje historické fotografie a detaily na nich. Vytvára si vhodné podmienky na zhotovenie vlastnej historickej fotografie.	Ludské telo Telo človeka V ríši zvierat Telo zvierat'a, inšpirácia prírodnými motívmi	kolektívna práca samostatná práca bádateľské aktivity dobové kostýmy fotoaparát PC pastelky drobné predmety na	Vnímať živé bytosti ako inšpiráciu pre umelecké diela. Nadobúdať pozitívny vzťah k sebe aj k iným. Schopnosť inšpirovať sa vo svojej tvorbe námetmi tela človeka i zvierat'a a jeho štruktúrami.	Slovné hodnotenie Hodnotenie Kontrola prác Sebahodnotenie žiaka Výstava prác

	<p>Žiak zisťuje samostatne informácie o svojich predkoch a pokúša sa vytvoriť si vlastný netradičný rodostrom.</p> <p>VCŠ: IKT, I</p>		<p>koláž</p> <p>zápalky, lepidlo</p>		
<p>TC: Tradícia a identita</p> <p>MPV: MJL, SJL, OBN, ETV</p> <p>PT: MUV, RE</p> <p>1h</p>	<p>C: Rozvíjať nápaditosť pri zobrazení detských obľúbených postavičiek, bytostí, hrdinov. Uplatniť fantáziu pri nazbierané materiály o blízkych pohoriach a ostatných krásach prírody a okolia v kompozičnom riešení.</p> <p>K: Vedieť ozdobiť rám na fotku ornamentmi. Vie vytvoriť ornamente pomocou pečiatok zo zemiakov alebo gummy.</p> <p>VCŠ: RK, I, EV, RISZ</p>	<p>Rozprávkový svet</p> <p>Rozprávky, príbehy, legendy spracované výtvarnou formou</p> <p>Poznávanie „koreňov“</p> <p>História obce, regiónu spracované výtvarnou formou, poznávanie vlastných „koreňov“, upevňovanie identity</p> <p>Spätosť s prírodou, láska k prostrediu, v ktorom žijeme</p>	<p>samostatná práca</p> <p>pozorovanie</p> <p>rozhovor</p> <p>obrázky</p> <p>drevené rámy na fotografie</p> <p>pečiatky zo zemiakov</p>		<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p> <p>Výstava prác</p>
<p>TC: Škola v galérii</p> <p>MPV: DEJ, MJL, SJL</p> <p>PT: MEV, OZŽ,</p> <p>3h</p>	<p>C: Vedieť nadviazať na ich myšlienky a diela svojim vlastným názorom. Naučiť sa vnímať umelecké vyjadrovanie iných autorov.</p> <p>K: Oboznamuje sa s dielami slávnych umelcov a pokúša sa</p>	<p>Škola v galérii</p> <p>Slovo a obraz, vytváranie umeleckých úsudkov</p> <p>Som umelec</p> <p>Vytváranie a vyjadrenie vlastného názoru, rešpektovanie myslenia a</p>	<p>samostatná práca</p> <p>pozorovanie, rozhovor</p> <p>kolektívna práca</p> <p>fotografie slávnych umeleckých diel</p> <p>farby</p>	<p>Oboznámiť sa s filozofiou tvorby niektorých umelcov, vníma slovami vyjadrený obsah diel. Schopnosť vytvoriť jednoduché umelecké úsudky. Dokázať vytvoriť jednoduché umelecké úsudky.</p>	<p>Slovné hodnotenie</p> <p>Hodnotenie</p> <p>Kontrola prác</p> <p>Sebahodnotenie žiaka</p> <p>Výstava prác</p>

	vybrané dielo reprodukovať. VCS: RK, IKT, EV	tvorby iných	nástenky práce žiakov		
--	---	--------------	-----------------------	--	--

Medzipredmetové vzťahy: SJL – slovenský jazyk a literatúra, MJL – maďarský jazyk a literatúra, TRH – triednická hodina, OBN – občianska náuka, ANJ – anglický jazyk, NJ – nemecký jazyk, MAT – matematika, VYU – výchova umením, BIO – biológia, INF – informatika

Prierezové témy: OSR - osobnostný a sociálny rozvoj, MEV – mediálna výchova, VMR - výchova k manželstvu a rodičovstvu, ENV – environmentálna výchova, TPPZ – tvorba projektu a prezentačné zručnosti, OŽZ – ochrana života a zdravia, MUV – multikultúrna výchova

Vlastné ciele školy: EV – výchova žiakov environmentálnemu vedomiu, RV – rodinná výchova, RISZ – Starostlivosť o individuálne schopnosti a zručnosti žiakov, I -identita, ĎV – ďalšie vzdelávanie, RK – rozvíjanie kreativity a myslenia, IKT – využívanie informačno-komunikačnej technológie